

Almere succesvol in versterking aansluiting PO-VO

Achtergrond

Het schoolbestuur de Almeerse scholengroep is in 2009-2010 gestart met onderwijstijdverlenging. Drie basisscholen in de Stedenwijk verzorgden gedurende vier jaar een verlengde schooldag in samenwerking met een school voor Voortgezet Onderwijs. Daarnaast is in de zomer van 2010 gestart met een zomerschool op twee locaties. De deelnemende scholen aan de verlengde schooldag zijn:

- Basisschool De Kameleon
- Basisschool De Achtbaan
- Basisschool De Driemaster
- VO-school OSG Echnaton

Binnen de extra leertijd staat het versterken van de aansluiting tussen het basis- en het voortgezet onderwijs centraal. Het VO biedt extra ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. Daarnaast willen de betrokken scholen een warme overdracht realiseren en de aansluiting rekenen en taal in de vakken wiskunde, Nederlands en Engels verbeteren.

Aanpak

De verlengde schooldag in Almere Stedenwijk richt zich primair op de groepen 6, 7 en 8 van het basisonderwijs en op de eerste leerjaren van het voortgezet onderwijs. In het voortgezet onderwijs is woordenschatuitbreiding een speerpunt; een belangrijk doel is dan ook om een doorgaande leerlijn woordenschat te ontwikkelen van PO naar VO. Daarnaast wil men de doorgaande lijn rekenen/wiskunde versterken. Om vorm te geven aan de doorgaande leerlijnen zijn twee werkgroepen ingericht, waaraan leraren van zowel de betrokken PO- als VO-scholen deelnemen. Eén werkgroep richt zich op taal, in het bijzonder woordenschatontwikkeling. De tweede werkgroep is gericht op het verbeteren van de doorgaande leerlijn rekenen/wiskunde. De werkgroepleden komen maandelijks bijeen voor overleg en bezoeken lessen van elkaar.

Niet alleen binnen de werkgroepen, maar ook binnen het onderwijs zelf vindt uitwisseling plaats. Leraren van het VO geven verlengde schooldaglessen op twee van de drie PO-scholen. Daarnaast gaan leerlingen van groep 7 en 8 naar het VO voor technieklessen. De basisscholen hebben de methode BLITS aangeschaft; een docent van het VO gebruikt deze methode om lessen studievaardigheden te geven aan de basisschoolleerlingen. Ook maken kinderen van groep 8 een woordenschatboekje, dat ze meenemen naar het VO. In de eerste schoolweken op het VO worden de woorden uit het boekje herhaald. De scholen bewaken de doorgaande lijn door te werken met referentieniveaus.

Opbrengsten PO-VO in Almere

De leerlingen zijn erg enthousiast over de technieklessen op het VO. Leerlingen leren technieken zoals 3D-tekenen en elektrotechniek;

Door de samenwerking met het VO zijn de resultaten van leerlingen op het gebied van studievastigheden verbeterd;

De deelnemende basisscholen en de VO-school hebben inzicht in elkaars werk gekregen. Het VO heeft veel meer zicht gekregen op het principe van handelingsgericht werken en het model voor didactiek dat in het PO wordt gehanteerd;

Voor het VO is duidelijk geworden hoe binnen het PO aan woordenschatuitbreiding wordt gewerkt en hoe hier gezamenlijk in kan worden opgetrokken;

Overleg over reken- en taalonderwijs tussen PO en VO is gerealiseerd;

De instructiekaarten die door de rekengroep zijn ontwikkeld, worden in zowel PO als VO gebruikt;

De lesbezoeken in PO en VO hebben voor de werkgroepleden van taal en rekenen veel inzicht gegeven in de aandachtspunten voor het verbeteren van een doorgaande lijn en het afstemmen van de taal-/rekendidactiek;

Leerlingen geven aan dat ze beter scoren en vooral meer zelfvertrouwen hebben ontwikkeld.

Verder met Onderwijstijdverlenging

De Almeerse Scholengroep wil de verlengde schooldag en de zomerschool continueren ook als de subsidie vanuit het Rijk stopt. Zij heeft de benodigdheden voor beide projecten in kaart gebracht, zowel inhoudelijk als financieel, in de vorm van een voorstel. Elke basisschool heeft een bedrag van €50.000 aangevraagd bij de gemeente Almere. In het subsidievoorstel van de Almeerse Scholengroep staan de doelstellingen, organisatie en begroting opgenomen. De reken- en taalwerkgroepen PO-VO wil zij behouden om tot een doorlopende leerlijn en een warme overdracht te komen en daarnaast om een doorgaande ontwikkeling van individuele leerlingen met behulp van een leerlingvolgsysteem te realiseren. De laatste stand van zaken is dat Almere zeer waarschijnlijk subsidie zal krijgen om de verlengde schooldag op de drie basisscholen en één zomerschool voort te zetten.

Knelpunten (en oplossingen)

Een knelpunt betreft de inzet van personeel voor de uitvoering van de verlengde schooldag. Er komen onvoldoende mensen ingezet worden en er was sprake van veel ziekte onder de leraren. Een ander knelpunt was dat in het tweede jaar er veel verschillende externe docenten werkzaam waren voor de verlengde schooldag. Hierdoor was de uitvoer van de extra leertijd arbeidsintensief en niet zo overzichtelijk. In het derde jaar is er voor gekozen om met minder externe docenten te werken.

Lessen voor anderen

De samenwerking tussen docenten van het PO en VO in de werkgroepen is een succes gebleken en een les hierin voor anderen is de onderlinge uitwisseling en het inzicht in elkaars werkwijze. Met name de lesbezoeken bij elkaar hebben geleid tot betere afstemming en een verbetering van de doorgaande leerlijnen.

Relevante documenten

- Oberon (2012). "Onderwijstijdverlenging in Almere. Monitorrapportage juli 2012".
- Oberon (2012). "Best leuk. Onderwijstijdverlenging in Almere Haven en Almere Buiten. Monitorrapportage zomerschool september 2012".
- Almeerse Scholen Groep (2013). "Onderwijstijdverlenging in Almere".